

Consultatieplan Kernenergie

Provincie Zeeland

13 juni 2023

Inhoud

1. Inleiding en context.....	3
Afbakening.....	3
2. Doel	4
3. Kaders en randvoorwaarden	4
3.1. Visie op Participatie.....	4
3.2. Verwachtingsmanagement	4
4. Doelgroepen en stakeholders	4
4.1. Zeeuwse inwoners.....	5
4.2 Maatschappelijke Zeeuwse organisaties.....	5
4.3 Bedrijven.....	5
4.2. Medeoverheden	5
5. Participatievormen/mate van inspraak.....	6
6. Uitvoering van het consultatieplan	7
7. Mijlpalen van de besluitvorming.....	7
8. Media.....	7
8.1 Eigen communicatiemiddelen.....	7
8.2 Regionale media	7
8.3 Communicatiemiddelen van betrokken partijen	8
9. Bijlagen	8
9.1 Participatieladder	8

1. Inleiding en context

De minister voor Energie en Klimaat heeft aangegeven dat kernenergie onderdeel uit zal gaan maken van de energiemix om te komen tot een CO2 vrije energievoorziening en om minder afhankelijk te zijn van de import van gas. De beslissing over de noodzaak voor kernenergie is door het kabinet genomen bij het vaststellen van het coalitieakkoord.

Het Rijk heeft Borssele en Rotterdam aangewezen als locaties in Nederland waar mogelijk twee nieuwe kerncentrales gebouwd kunnen worden, waarbij het Rijk een voorkeur heeft voor Borssele. Daarnaast wil het Rijk de bestaande kerncentrale in Borssele langer openhouden. Ook werkt het Rijk aan de actualisatie van het Nationaal Programma Radioactief Afval. Het gaat voor het Rijk om een landelijk vraagstuk rondom kernenergie, dat uiteenvalt in drie trajecten:

- bedrijfsduurverlenging
- (onderzoek naar mogelijkheden) nieuwbouw
- Nationaal Programma Radioactief Afval (NPRA)

Het Rijk stelt een participatieplan op waarin staat hoe zij om wil gaan met de communicatie en participatie rondom bovenstaande trajecten met alle stakeholders. Ook is het Rijk verantwoordelijk voor informatie en communicatie over alle (juridische) procedures en beslistmomenten die hiervoor doorlopen moeten worden. Gemeente Borsele stelt een plan op waarbij de inwoners van de gemeente centraal staan.

De Provincie Zeeland vindt het belangrijk dat Zeeuwse inwoners en andere belanghebbenden goed geïnformeerd worden door het Rijk over bovenstaande trajecten. Daarnaast vinden zowel Provincie als de gemeente Borsele dat de eventuele komst van twee nieuwe kerncentrales grote impact heeft op de inwoners, hun leefkwaliteit en hun veiligheidsgevoel. Met de aanlanding van Wind op Zee, een nieuw hoogspanningsstation, nieuwe hoogspanningsmasten en de bestaande kerncentrale hebben de ontwikkelingen op energiegebied een flinke impact op het landschap.

Provincie Zeeland en de gemeente Borsele willen daarom randvoorwaarden stellen aan de eventuele komst van nieuwe kerncentrales en het langer openhouden van de huidige kerncentrale. Ook willen ze de mogelijke kansen die nieuwbouw biedt voor de regio benutten.

Afbakening

Dit consultatieplan van de Provincie Zeeland richt zich op het proces om te komen tot **kansen en randvoorwaarden** voor **bedrijfsduurverlenging en eventuele nieuwbouw**. Het Nationaal Programma Radioactief Afval (NPRA) maakt geen onderdeel uit van het consultatieplan van de Provincie. Het provinciale plan richt zich op de **inwoners van Zeeland, de maatschappelijke partners, het bedrijfsleven en de medeoverheden**.

Dit plan gaat nadrukkelijk níet over de principiële keuze voor kernenergie en nieuwbouw; dat is een verantwoordelijkheid van het Rijk. Ook gaat dit plan niet over wettelijke inspraak(momenten); daarover communiceert het Rijk. Dit maakt onderdeel uit van het participatieplan van het Rijk.

2. Doel

Dit Provinciale consultatieplan heeft twee doelen:

1. Stakeholders zijn **goed geïnformeerd over het proces** om te komen tot een 'aanbod/voorstel' aan het Rijk én de manieren waarop zij hieraan kunnen deelnemen
2. Stakeholders hebben **voldoende kans om hun ideeën, suggesties én zorgen te delen** (Provincie biedt ook een luisterend oor)

Door stakeholders actief te informeren, benaderen en betrekken en door ook open en transparant te zijn over wat wel en niet wordt gedaan met de inbreng kan het consultatieplan zorgen voor een door de regio gedragen aanbod/voorstel aan het Rijk.

3. Kaders en randvoorwaarden

3.1. Visie op Participatie

Door de Provincie Zeeland is een Visie op Participatie opgesteld. Met de 'Visie op Participatie' stellen we vast hoe we vanuit de Provincie om willen gaan met het betrekken van belanghebbenden binnen de Zeeuwse thematieken en opgaven.

De Provincie Zeeland verstaat onder participatie het samenspel tussen bestuur en de betrokkenheid en invloed vanuit de samenleving. Als Provincie Zeeland willen wij dat ons beleid herkenbaar is en wordt gevormd vanuit het principe: "Samen denken, agenderen en uitvoeren".

De Provincie Zeeland vindt het belangrijk dat participatie op een zorgvuldige wijze wordt uitgevoerd. Dat is ook het advies in het rapport Splijtstof van de Raad voor de leefomgeving waarin staat dat de energietransitie om een zorgvuldig besluit over de rol van kernenergie vraagt.

Voor de Provincie is het van belang dat mensen een besluitvorming als rechtvaardig beschouwen. Er moet vertrouwen zijn in een beslissing die genomen wordt. Open en eerlijke communicatie, goede informatievoorziening, uitleg over het verloop en heldere toelichting op besluiten, ook als een voorstel niet wordt overgenomen, dragen daaraan bij. Dit consultatieplan is onderdeel van de provinciale visie op participatie.

3.2. Verwachtingsmanagement

Een belangrijk uitgangspunt voor het slagen van consultatie is dat de rollen en daarbij behorende bevoegdheden van de partijen aan het begin van het consultatietraject duidelijk zijn. Helder verwachtingsmanagement, rollen goed afstemmen en zuiver houden zijn hierbij van belang. Ook het betrekken van de participanten nadat er afwegingen zijn gemaakt of dat er besluitvorming heeft plaatsgevonden is onderdeel het consultatieplan. Dit consultatieplan is dynamisch van aard. Tijdens de uitvoering kan dit plan worden bijgestuurd omdat de Provincie afhankelijk is van veel externe factoren of, omdat aanpassing beter aansluit bij de wensen en behoeften van inwoners.

De uitkomsten van het consultatieproces worden gewogen en verwerkt in een voorstel van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten.

4. Doelgroepen en stakeholders

Er zijn voor dit consultatieplan vier doelgroepen te benoemen.

1. Zeeuwse inwoners (inwoners van gemeente Borsele worden intensief betrokken door gemeente Borsele)
2. Maatschappelijke Zeeuwse organisaties
3. Zeeuwse bedrijfsleven middels koepelorganisaties

4. Zeeuwse (mede)overheden

4.1. Zeeuwse inwoners

Zeeuwse inwoners spelen een grote rol in het consultatietraject. Het is belangrijk om het gesprek met hen aan te gaan. De gemeente Borsele zal de eigen inwoners intensief betrekken in haar participatie. Voor de Provincie geldt dat wij inwoners van alle Zeeuwse gemeenten zullen betrekken, met extra aandacht voor de gemeenten die directe gevolgen ondervinden van de bouw van nieuwe centrales en bedrijfsduurverlening.

Inwoners benaderen wij via onze eigen communicatiemiddelen, de regionale pers en waar mogelijk met behulp van communicatiemiddelen van de gemeenten en dorpsraden.

Omdat kernenergie ook de komende generaties aangaat, is het belangrijk dat ook de jongere inwoners betrokken worden in de consultatie. Die jongere doelgroep benaderen we via:

- Stichting Rootzz Zeeuws-Vlaanderen
- Zeeuwse Connectie
- Jouw Zeeland

4.2 Maatschappelijke Zeeuwse organisaties

We gaan de volgende maatschappelijke organisaties in Zeeland betrekken:

- GGD Zeeland
- Veiligheidsregio Zeeland
- Zeeuwse Milieufederatie
- Stichting het Zeeuwse landschap
- Cultural Board Zeeland

4.3 Bedrijven

We betrekken geen individuele bedrijven, maar de volgende koepels:

- Economic Board Zeeland
- VNO-NCW Zeeland
- Impuls Zeeland
- Dockwize
- Nort Sea Port (District)
- SER Zeeland
- Aanvalsteam Arbeidsmarkt
- Campus Zeeland
- Smart Delta Resources

4.2. Medeoverheden

Een belangrijke doelgroep om in het consultatietraject mee te nemen zijn de medeoverheden van Zeeland. Namelijk de Zeeuwse gemeenten (naast Borsele), Waterschap Scheldestromen en Rijkswaterstaat. Deze partijen zullen we separaat benaderen via Overleg Zeeuwse Overheden.

Provinciale Staten van Zeeland zal worden geïnformeerd over dit consultatietraject.

5. Participatievormen/mate van inspraak

De participatieladder¹ (zie bijlage) kent 5 ‘trede’ waarin de mate van inspraak wordt bepaald: informeren, raadplegen, adviseren, coproduceren en meebeslissen. In dit consultatieplan gaan we uit van trede 3; adviseren. Dat betekent dat belanghebbenden de mogelijkheid hebben om advies te geven over de ‘lusten’ die de Provincie kan vragen aan het Rijk om tegemoet te komen aan de lasten die Zeeland ondervindt van de nieuwe kerncentrales. Het advies is niet bindend en de Provincie vraagt belanghebbenden om advies **voordat** begonnen wordt aan een voorstel aan het Rijk. Alternatieve ideeën of oplossingen worden ook uitgewisseld.

Om te komen tot trede 3 moeten ook de 1^e (informeren) en 2^e trede (raadplegen) doorlopen worden. De consultatie wordt daarom ook op drie niveaus vormgegeven*:

1. **Informeren** van alle stakeholders

Een website met daarop informatie over het provinciale consultatieproces, de pagina www.zeeland.nl/kernenergie zal hiervoor verder uitgebreid worden. Daar komt onder andere een link naar de website van het Rijk waarin alle informatie staat over kernenergie, formule procedures en participatiemogelijkheden en –momenten waarvan het Rijk afzender is. De Provincie Zeeland heeft daarnaast een rol in de informatiebijeenkomsten die door het Rijk worden georganiseerd.

2. **Raadplegen** van inwoners

Dat kan in de vorm van gesprekken of bijeenkomsten met inwoners in bijvoorbeeld drie regio’s waarin zij kunnen aangeven wat zij belangrijk vinden in het Zeeuwse aanbod/voorstel aan het Rijk. Belangrijk hierin is goede afspiegeling van de Zeeuwse burgers en verwachtingsmanagement. Naast persoonlijke contacten willen we ook de mogelijkheid bieden voor geïnteresseerden om online te reageren (door middel van bijvoorbeeld poll of enquête).

3. **Adviseren** door maatschappelijke partijen, overheden en organisaties: denk aan adviescommissie met vertegenwoordiging van bedrijfsleven, medeoverheden en maatschappelijke partners.

**Bovenstaande consultatievormen worden nog verder uitgewerkt in overleg met de Participatiestrategie en Zeeland Bruist.*

Over alle te nemen stappen in het provinciale consultatieproces worden het Rijk en de gemeente Borsele geïnformeerd of betrokken. Activiteiten zullen ook in de planning worden afgestemd met Rijk en Borsele, dit om dubbelingen in deze trajecten te voorkomen. Provincie Zeeland zal ook aanwezig en betrokken zijn bij bijeenkomsten en gesprekken die het Rijk organiseert in het kader van de dialoog met de regio, onderdeel van het participatieplan van het Rijk.

¹ [Participatieladder-Arnstein.pdf \(gerardnass.nl\)](#)

6. Uitvoering van het consultatieplan

De uitvoering van dit consultatieplan bestaat uit twee delen. Het eerste deel van dit plan omvat de consultatieronde onder maatschappelijke stakeholders, het bedrijfsleven en overheden in Zeeland in juli 2023. De informatie die uit deze ronde opgehaald wordt, zal na de zomer voorgelegd worden aan een nog nader te bepalen groep inwoners van Zeeland.

Ten behoeve van de uitvoering van het consultatieplan zal worden samengewerkt met twee externe bureaus. Namelijk de Participatiestrategie uit Goes en Zeeland Bruist uit Heinkenszand Beiden zijn specialisten zijn op het gebied van participatie en communicatie binnen een politiek- bestuurlijke context en hebben eerder samengewerkt. De invulling van de daadwerkelijke uitvoering van dit consultatieplan wordt op moment van schrijven vormgegeven.

7. Mijlpalen van de besluitvorming

2023				
Wanneer?	Maart/april	April	Juni	
Wat?	Concept Consultatieplan opstellen	Bureau benaderen	Definitief Plan vaststellen	
Wie?	Kernteam	COM	GS en PS	

Juli	Augustus	September	Oktober	November / December
Uitvoering Consultatieronde 1	Opgehaalde input verwerken	Uitvoering consultatieronde 2	Opgehaalde input verwerken	(Contouren) voorwaarden pakket ter besluitvorming
Bureau/kernteam	Kernteam/bureau	Kernteam / Bureau	Kernteam / Bureau	GS / PS

8. Media

8.1 Eigen communicatiemiddelen

Relevantie ontwikkelingen in dit dossiers communiceren we via www.zeeland.nl/kernenergie. Daarnaast informeren we geïnteresseerden via onze social media (Twitter, Facebook en LinkedIn) en via ons kwartaalmagazine *In Zeeland*. We monitoren de social media via Coosto.

8.2 Regionale media

We zetten actief in op de regionale media met tijdige en transparante informatie:

- PZC
- Omroep Zeeland
- Zeeuwse Huis-aan-huisbladen

Ook brengen we in beeld welke andere media berichten over kernenergie en benaderen die indien gewenst. Zo hebben eerder Panorama, EenVandaag, NRC, Trouw en NOS Radio al interesse getoond in het onderwerp.

8.3 Communicatiemiddelen van betrokken partijen

We attenderen onze volgers ook op informatie en communicatiemiddelen van gemeente Borsele (zoals de nieuwsbrief en app) en die van de ministeries. Indien gewenst vragen we de andere Zeeuwse gemeenten en het Waterschap of zij nuttige informatie van ons willen plaatsen op hun website of social media.

9. Bijlagen

9.1 Participatieladder

Vorm van participatie	Rol externe partij	Rol provincie	Wisselwerking	Voorbeelden
Meebeslissen (5 ^e trede)	Belanghebbenden hebben eindverantwoordelijkheid voor de besluitvorming.	De provincie is niet (alleen) eindverantwoordelijk, maar een van de belanghebbenden (groepen) bij beleidsontwikkeling en besluitvorming	De provincie en belanghebbenden houden rekening met elkaars prioriteiten en rechten.	Samenwerkingsverbanden
Coproduceren (4 ^e trede)	Belanghebbenden worden gezien als gelijken en werken samen om oplossingen te vinden of beleidsprojecten uit te voeren.	De provincie werkt samen met belanghebbenden om oplossingen te vinden of beleidsprojecten uit te voeren.	Men houdt elkaar aan gemeenschappelijke besluiten en afspraken.	Beleidsstafels, beleidsraden
Adviseren (3 ^e trede)	Belanghebbenden hebben de mogelijkheid om advies te geven over voorgenomen (uitvoering) van beleid. Het advies is niet bindend.	De provincie vraagt belanghebbenden om advies voordat er begonnen wordt met het ontwikkelen/uitvoering van beleid.	Alternatieve ideeën, definities of oplossingen worden uitgewisseld.	Adviescommissies, workshops
Raadplegen (2 ^e trede)	Belanghebbenden worden gezien als gesprekpartners. Feedback is niet bindend.	De provincie ontwikkelt beleid waarover belanghebbenden hun mening kunnen geven.	Visies en argumenten worden uitgewisseld.	Enquêtes, buurtbijeenkomsten, focusgroepen
Informereren (1 ^e trede)	Samenwerkingspartners worden geïnformeerd over uit te voeren of te ontwikkelen beleid. Er is geen actieve inbreng van de ontvangers.	De provincie informeert belanghebbenden over te ontwikkelen of uit te voeren beleid	Uit de reacties van belanghebbenden kan een uitwisseling van visies en argumenten ontstaan.	(sociale) media, de website